

MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

TONIO MALLIA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2014

Appell Civili Numru. 92/2006/2

**Christine Sammut u b'digriet tal-11 ta' Frar 2014
stante l-mewt ta' Christine Sammut fil-mori tal-kawza,
il-gudizzju gie trasfuz f'isem bintha Caricia Alexandra Sammut**

v.

Citadel Insurance p.l.c. [21550]

Il-Qorti:

Rat ir-rikors gumentat li pprezentat l-attrici fis-6 ta' Frar, 2006, u li jaqra hekk:

- "1. Illi s-socjeta` konvenuta harget a favur tal-esponenti polza ta' assikurazzjoni tat-tip "Fire & Special Perils" Nru. FSP/29/05/101304 għall-perijodu ta' bejn is-27 ta' Jannar 2005 u s-26 ta' Jannar 2006. [Dok. A].
- "2. Illi fost id-diversi "perils" koperti mill-polza, kien hemm is-serq tal-istock ta' prodotti kosmetici tax-xagħar sal-valur ta' hamsin elf lira (Lm50,000) li l-esponenti kienet izzomm go mahsen sitwat fil-fond 26B, Binja Buqana, Triq it-Torri tal-Arlogg, Mtarfa.
- "3. Illi fil-11 ta' Marzu 2005, l-esponenti sfat il-vittma ta' serqa ta' prodotti kosmetici mill-mahzen tagħha fuq riferit.
- "4. Illi l-esponenti avzat lis-socjeta` konvenuta bl-akkadut a tenur tal-polza u ghamlet "claim" mas-socjeta` konvenuta sabiex tkun indennizzata abbazi tal-polza.
- "5. Illi s-socjeta` konvenuta qed tirrifjuta li tonora l-obbligi tagħha skont il-polza għax qed tallega li l-esponenti ma zammitx "proper accounting records ... in accordance with best accounting practice" kif ukoll għax ma zammitx "a formal stock inventory system" kif l-esponenti kienet obbligata.
- "6. Illi l-allegazzjoni tas-socjeta` konvenuta hija infondata għax, kif jirrizulta ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza, l-esponenti ottemperat ruhha mal-obbligi tagħha a tenur tal-polza.

Kopja Informali ta' Sentenza

- “7. Illi kif kien certifikat mill-awdituri l-ammont ta' stock derubat kien jammonta ghal wiehed u tletin elf mija sebgha u sittin lira ghaxar centezmi (Lm31,167.10c) [Dok. B].
- “8. Illi permezz ta' ittra ufficjali tal-15 ta' Novembru 2005, l-esponenti talbet lis-socjeta` konvenuta sabiex thallasha l-ammont fuq indikat ta' Lm31,167.10c. Minn dan l-ammont irid jitnaqqas il-“policy excess” ta' hamsin lira (Lm50).
- “9. Illi ghad li kienet debitament notifikata bl-imsemmija ittra ufficjali fit-18 ta' Novembru 2005, is-socjeta` konvenuta ma wegbitx u ghalhekk baqghet inadempjenti.

“Ghalhekk kellha ssir din il-kawza fejn l-attrici qed titlob li din l-Onorabbli Qorti:-

“1. Tiddikjara li s-serqa li l-attrici garrbet fil-11 ta' Marzu 2005 kienet koperta mill-polza ta' assikurazzjoni tat-tip “Fire & Special Perils” Nru. FSP/29/o5/101304 li s-socjeta` konvenuta harget a favur tal-attrici ghall-perijodu ta' bejn is-27 ta' Jannar 2005 u s-26 ta' Jannar 2006.

“2. Tikkundanna lis-socjeta` konvenuta sabiex tindennizza lill-attrici bl-ammont ta' wiehed u tletin elf mija u sbatax-il lira ghaxar centezmi (Lm31,117.10c) li huwa l-valur tla-oggetti misruqa (LM31,167.10c) li minnu tnaqqas il-“policy excess” (Lm50).

“Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-ittra ufficjali tal-15 ta' Novembru, 2005, u bl-imghax legali b'effett mit-18 ta' Novembru 2005, kontra s-socjeta` konvenuta li hija ngunta ghas-subizzjoni.”

Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta` konvenuta li in forza taghha eccepjet

illi:

- “1. Dwar il-fatti dikjarati mill-attrici:

Kopja Informali ta' Sentenza

- “1.1. Illi l-fatti dikjarati fl-ewwel, it-tieni, it-tielet u r-raba' paragrafi tad-dikjarazzjoni attrici ma humiex kontestati.
- “1.2. Illi dwar il-fatti dikjarati fil-hames paragrafu tad-dikjarazzjoni attrici l-esponenti tippreciza li hi ma hijiex marbuta li tindennizza lill-attrici peress li l-istess attrici naqset li tottempera ruhha ma' warranties espressi li kienet tat lill-ecipjenti fost liema warranties jinsabu dawk premissi mill-attrici fil-hames paragrafu tad-dikjarazzjoni taghha;
- “1.3. Illi l-fatti dikjarati mill-attrici fis-sitt paragrafu tad-dikjarazzjoni taghha huma kontestati billi l-attrici ma ottemperatx ruhha mal-obbligazzjonijiet taghha espressi fuq il-polza u dan kif ser jigi ppruvat waqt is-smiegh tal-kawza.
- “1.4. Illi l-fatti dikjarati mill-attrici fis-seba' paragrafu tad-dikjarazzjoni attrici huma kontestati billi l-valur tal-istokk misruq u billi fin-nuqqas ta' proper accounting records l-attrici ma tistax turi kemm fil-fatt tiswa l-merkanzija li nsterqet;
- “1.5. Illi dwar it-tmien u d-disa' paragrafi tad-dikjarazzjoni attrici jinghad li ghalkemm il-fatt li tbaghtu l-ittri in kwistjoni ma humiex kontestati, l-eccepjenti naqqset milli thallas billi (1) ma hijiex marbuta sabiex thallas u (2) l-ammont misurq huwa kontestat.
- “2. Ghaldaqstant l-eccepjenti tecepixxi li gej:
- “2.1. Fl-ewwel lok li ma hijiex marbuta li thallas a tenur tal-polza mertu tal-kawza billi l-attrici kissret l-accounting Records Warranty moghtija minnha skont il-polza in kwistjoni;
- “2.2. Fit-tieni lok u bla pregudizzju ghas-suespost li l-eccepjenti ma ghandhiex thallas l-ammont mitlub mill-attrici;
- “2.3. Fit-tielet lok u bla pregudizzju ghas-suespost u fi kwalsiasi kaz, li ghandu jigi mnaqqas il-valur tar-refurtiva rekuperat mill-pulizija;

Kopja Informali ta' Sentenza

“2.4. Illi t-talbiet attrici huma kompletament infondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra taghha;

“2.5. Salv eccezzjonijiet ulterjuri jekk ikun il-kaz.”

Rat is-sentenza moghtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-22 ta' Ottubru, 2010,

li in forza taghha ddecidiet il-kawza billi:

“... ..wara li ticħad l-eċċezzjonijiet tas-soċjetà konvenuta, tilqa' l-ewwel talba tal-attrici u tgħid illi s-serqa tal-11 ta' Marzu 2005 kienet koperta bil-polza maħruġa mill-konvenuta favur l-attrici, u tilqa' t-tieni talba u tikkundanna lill-konvenuta tħallas lill-attrici wieħed u tletin elf, mija u sbatax-il lira u għaxar ċenteżmi (Lm31,117.10) – daqs tnejn u sebgħin elf, erba' mija u tlieta u tmenin euro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€72,483.34) – flimkien mal-imgħaxijiet minn dakinhar li saret talba għall-ħlas b'att ġudizzjarju.

“26. L-ispejjeż għandhom jinqasmu bin-nofs bejn il-partijiet.”

Dik il-Qorti tat is-sentenza taghha wara li ghamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“7. Ma huwiex kontestat illi saret is-serqa u illi s-serq huwa wieħed mir-riskji koperti mill-polza. Il-kwistjoni hija qabel xejn jekk l-attrici naqsitx milli tħares l-obbligazzjonijiet tal-polza u hekk ħelset lill-konvenuta mill-obbligazzjoni li tħallas u, jekk il-konvenuta għadha marbuta, kemm hu il-*quantum* li għandha tħallas.

“8. Il-patt illi fuqu l-konvenuta qiegħda sserraħ l-ewwel eċċezzjoni tagħha jgħid hekk:

“Accounting records warranty

“*Warranted that proper accounting records are to be maintained in accordance with best accounting practice and that a formal stock inventory*

*system is to be maintained at all times. Copies of such records are also to be kept in alternative premises other than the Insured Premises.*¹

“9. Dan il-patt għandu jinqara fid-dawl tal-kondizzjoni ġenerali dwar *warranties* li tgħid hekk:

Warranties

*“Every Warranty to which this policy or any item thereof is or may be made subject shall from the time the warranty attaches apply and continue to be in force during the whole currency of this policy. Non-compliance with any such warranty in so far as it increases the risk of DAMAGE shall be a bar to any claim in respect of DAMAGE”*²

“10. Il-kelma “*damage*” fil-polza tfisser fost *ħwejjeġ oħra* “*loss of the property insured*”.

“11. L-interpretazzjoni tal-pattijiet kuntrattwali hija soġġetta wkoll għall-prinċipju ta’ *bona fides* li nsibu fl-art. 993 tal-Kodiċi Ċivili, aktar u aktar meta l-kuntratt huwa wieħed ta’ assikurazzjoni, b’dan illi dan l-obbligu tal-*bona fides* jorbot mhux biss lill-assikurat iżda wkoll lill-assikuratur.

“12. Naraw mela jekk l-attriċi *zammitx proper accounting records* u *a formal stock inventory system*.

“13. L-attriċi tgħid illi dan għamlitu u wriet rapport ta’ awditur³ li jgħid illi, fuq l-informazzjoni li tat l-attriċi, seta’ jasal biex igħid kemm kienu jiswew il-*ħwejjeġ* li nsterqu. Il-konvenuta tgħid illi dan ma huwiex biżżejjed: illi l-kontijiet li kellhom jinżammu mill-attriċi ma nżammux għax inħadmu wara s-serqa, u illi l-awditur stess ikkwalifikahom fis-sens illi ma għamilx *stock take* wara s-serqa u illi qagħad fuq dak li qaltu l-attriċi.

“14. Effettivament l-awditur xehed illi oġġettivament jista’ jgħid x’inxtara mill-attriċi u kemm kien jiswa, għax ra l-*invoices*, għalkemm kellu joqgħod fuq il-kelma tagħha li kull ma nxtara ttieħed fil-maħzen. Biex igħid x’inbigħ mill-attriċi kellu joqgħod fuq ir-riċevuti maħruġa minnha, u kellu wkoll joqgħod fuq il-kelma tagħha li *ħarġet* riċevuta għal kull ma bigħet. Ma marx fizikament jara x’fadal wara s-serqa, u hawn ukoll

¹ *Fol. 22.*

² *Fol. 11.*

³ *Foll. 24 et seqq.*

qagħad fuq il-kelma tal-attriċi għax ma kellu ebda mezz biex ikun jaf jekk itteħditx xi ħaġa minn dak li fadal wara s-serqa, għalkemm dwar dan għandu jingħad illi minn *file note* tas-soċjetà konvenuta stess tas-6 ta' April 2005⁴ jidher illi "*a thorough tallying process was carried out and I can confirm that the stock take records are mostly correct*".

"15. Dan kollu juri illi effettivament l-attriċi żammet *records*; għalkemm l-*statements* formali saru wara s-serqa, saru fuq informazzjoni li setgħet tagħti u tat l-attriċi. F'dan is-sens, għalhekk, l-attriċi żammet *records*, għalkemm dawn kienu fil-forma ta' *raw data* u mhux fil-forma finali li nħadmet biss wara s-serqa. Il-punt li qajjem l-awditur ma hux li ma nżammux *records* fil-forma ta' riċevuti u dokumenti oħra li minnhom l-awditur seta' jasal għal ċifra: il-punt hu illi ħafna mill-informazzjoni ma setgħetx tiġi verifikata għax ma hemmx *internal control* ladarba l-attriċi kienet tmexxi n-negozju weħedha. Dan il-problema, iżda, kien iqum ukoll li kieku d-dokumenti nżammu b'mod perfett skond l-aqwa prassi aġġornata, għax xorta fl-aħħar mill-aħħar ikollok toqgħod fuq il-kelma tal-attriċi li, per eżempju, irreġistrat il-bejgħ kollu u mhux bigħet b'għaxart elef euro u niżżlet biss u ħarġet riċevuti għal elf euro, jew li daħħlet dak kollu li xtrat fil-maħżen u mhux ħbiethom x'imkien ieħor. Fejn hemm *internal control*, il-persuna li tirċievi l-ħlas ma tkunx l-istess persuna li toħroġ l-*istock* għall-konsenja, u l-persuna li tiegħu l-merkanzija mid-dwana ma tkunx l-istess persuna li tkun ħarġet il-ħlas għaliha, u għalhekk il-kelma ta' wieħed tikkonferma u tikkontrolla l-kelma tal-ieħor; min-natura tal-affarijiet, dan ma hux possibbli fil-każ ta' min, bħall-attriċi, hu *sole trader*.

"16. Is-soċjetà assikuratriċi dan kienet tafu u, ladarba ħarġet il-polza, aċċettatu.

"17. Li hu importanti hu illi r-*records* li żammet l-attriċi kienu biżżejjed biex oġġettivament tasal għall-valur tal-ħwejjeġ misruqa. Barra minn hekk, ukoll jekk kien hemm xi nuqqasijiet formali min-naħa tal-attriċi, dawn ma kinux hekk illi jkabbru "*the risk of damage*"; skond il-kondizzjoni ġenerali dwar *warranties*, huma biss dawk in-nuqqasijiet illi "*shall be a bar to any claim in respect of damage*".

"18. Fil-fehma tal-qorti, għalhekk, is-soċjetà konvenuta ma għandhiex raġuni tajba biex taħrab mill-obbligazzjonijiet tagħha taħt il-polza, u l-ewwel eċċezzjoni hija għalhekk miċħuda.

"19. It-tieni kwistjoni quddiem il-qorti hija dwar il-*quantum* tat-telf tal-attriċi.

⁴ *Fol.* 105.

Kopja Informali ta' Sentenza

“20. Minn dak li ntqal fuq, jidher illi r-riċevuti u d-dokumenti l-oħra li żammet l-attriċi kienu biżżejjed biex l-awditur jasal għall-valur tal-ħwejjeġ misruqa, dejjem jekk toqgħod fuq il-kelma tal-attriċi illi kull negozju li għamlet kien dokumentat. Fiċ-ċirkostanzi u fin-nuqqas ta' prova kuntrarja, il-qorti ma tarax li ma għandhiex toqgħod fuq il-kelma tal-attriċi għax jekk tgħid mod ieħor tkun qiegħda tgħid illi ebda *sole trader* ma jista' jkun validament assikurat kontra serq.

“21. L-awdituri tad-ditta *DFK Malta*, wara li qiesu r-riċevuti u d-dokumenti l-oħra li tathom l-attriċi, ikkalkolaw illi l-ħwejjeġ misruqa kienu jiswew wieħed u tletin elf, mija u sebgħa u sittin lira u għaxar ċenteżmi (Lm31,167.10) – daqs tnejn u sebgħin elf, ħames mija u disgħa u disgħin euro u wieħed u tmenin ċenteżmu (€72,599.81). Dawn il-kalkoli, imsaħħin bid-dokumenti esebiti fil-proċess, ma ntwerewx li huma żbaljati u l-qorti għalhekk sejra toqgħod fuqhom. It-tieni eċċezzjoni wkoll, għalhekk, hija miċħuda.

“22. Il-konvenuta fit-tielet eċċezzjoni tagħha tgħid illi mill-valur tal-ħwejjeġ misruqa għandu jitnaqqas il-valur ta' dak li mxielhom isibu l-pulizija. Huwa minnu li l-pulizija sabu xi kwantità tal-ħwejjeġ misruqa f'idejn terzi; l-uffiċjal li mexxa l-investigazzjoni iżda xehed illi dak li nstab ma huwiex fi stat kummerċjabbli u għalhekk ma għandu ebda valur fis-suq⁵. Għalhekk ma għandu jsir ebda tnaqqis ħlief dak tal-*policy excess*, u t-tielet eċċezzjoni wkoll hija miċħuda.

“23. Għandu jingħad ukoll iżda illi l-attriċi taħti wkoll għan-nuqqas ta' ftehim li wassal biex kellha ssir din il-kawża għax jidher illi lill-konvenuta ma għadditilhiex kopja tad-dokumenti kollha li kellha f'idejha. Fil-fatt, prova importanti dwar dak li l-attriċi bigħet lil terzi – ir-riċevuti fiskali – nġiebet biss fi stadju avanzat tas-smiġħ tal-kawża: dawn id-dokumenti kienu preżentati biss b'nota tas-27 ta' Ottubru 2009⁶, meta skond dikriet tas-17 ta' Frar 2006⁷ kellhom jingiebu fi żmien għoxrin jum mill-komunika tad-dikriet; ukoll, b'dikriet tat-13 ta' Novembru 2006⁸ il-qorti ħatret assistant ġudizzjarju biex jirċievi dokumenti, u dan żamm seduta għalhekk fil-11 ta' Jannar 2007⁹, iżda l-attriċi, kif rajna, stenniet sas-27 ta' Ottubru 2009 biex iproduċiet dawn id-dokumenti li kienu f'idejha sa mill-bidunett, u għalhekk kien imissha ipprezentathom meta fetħet il-kawża fis-6 ta' Frar 2006.

“24. Din l-imġieba tal-attriċi ma tistax ma jkollhiex relevanza għall-għanijiet ta' kif jinqasmu l-ispejjeż tal-kawża bejn il-partijiet.

⁵ Xiehda tal-Ispettur Carmelo Magri fis-seduta tat-28 ta' April 2009, *fol.* 151.

⁶ *Foll.* 230 *et seqq.*

⁷ *Fol.* 27.

⁸ *Fol.* 119.

⁹ *Fol.* 120.

Rat ir-rikors tal-appell tas-socjeta` konvenuta li in forza taghha, ghar-ragunijiet minnha premissi, talbet li din il-Qorti joghgobha:

“(i) thassar u tirrevoka s-sentenza tal-ewwel Onorabbli Qorti tat-22 ta' Ottubru, 2010 fil-kawza fl-ismijiet premissi u tghaddi biex tiddeciedi finalment din il-kawza billi tilqa' l-eccezzjonijiet tal-konvenuta appellata u tichad it-talbiet attrici, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-atturi appellati;”

Rat ir-risposta tal-attrici li in forza taghha, ghar-ragunijiet minnha premissi, tissottometti li s-sentenza tal-ewwel Qorti timmerita li tigi konfermata in toto, bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra s-socjeta` appellanti;

Rat li fl-udjenza quddiem din il-Qorti, il-partijiet irrimettew ruhhom ghall-atti;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkonsidrat:

Illi mis-sentenza tal-ewwel Qorti, johrog car x'inhum l-meritu ta' din il-kawza. L-attrici kellha assikurazzjoni kontra serq mill-mahzen taghha fl-Imtarfa, u wara serqa li sehhet f'Marzu, 2005, ghamlet claim u talbet rimbors. Is-socjeta`

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenuta ma tridx thallas ghax qalet li l-attrici kisret garanzija tal-polza li zzomm "*proper accounting records*" u "*a formal stock inventory system*". L-ewwel Qorti laqghet it-talba attrici ghax qalet li l-attrici zammet records, "*ghalkemm dawn kienu fil-forma ta' raw data u mhux fil-forma finali li nhadmet biss wara s-serqa*".

Is-socjeta` konvenuta appellat mis-sentenza u tissottometti illi la darba jirrizulta li l-attrici ma zammet ebda accounting records u lanqas stock inventory, hi ma osservatx il-kundizzjonijiet tal-polza u, allura, ma tistax tirreklama taht l-istess polza.

Il-garanzija relattiva hija riprodotta fil-paragrafu 8 tas-sentenza tal-ewwel Qorti.

Meta qieset l-appell, din il-Qorti tara li ghandha tilqa' l-aggravju tas-socjeta` konvenuta. L-attrici accettat li zzomm "*proper accounting records ... in accordance with best accounting practice*" u ma zammithomx. Intrabtet li zzomm "*a formal stock inventory system ... at all times*" u wkoll ma zammitux, u li zzomm kopji ta' dawn ir-records f'post iehor mhux dak assikurat, obbligazzjoni li wkoll kisret ghax lanqas biss kellha records! La darba l-attrici kisret b'mod car din il-garanzija, il-Qorti ma tistax tipprova ssolvi l-kaz taghha billi tghid li kellha, pero`, ir-"raw data". Il-polza kienet titlob records specifici "*in*

accordance with best accounting practice,” u “*raw data*” ma tissodisfax dan il-kriterju.

Jista' jkun li l-attrici, li kienet tmexxi hanut wahedha, ma kellhiex sistema ta' accounts formali, ghax kienet tmexxi l-hanut hi ghaliha, pero` darba talbet u nghatat polza ta' assikurazzjoni b'kondizzjoni specifika, kellha tara li tingagga servizz ta' accountant li jiehu hsieb il-finanzi tan-negozju taghha, u mhux thalli kollox ghal ghonq it-triq. L-attrici seta' kellha r-ragunijiet taghha biex ma thalli lil hadd jindahliha fin-negozju, pero`, allura, ma kellhiex tintrabat li zzomm *proper accounting records* u *stock system* f'kull hin.

Jirrizulta, fil-fatt, li l-attrici ma kellha ebda inventarju tal-istock taghha. Lanqas kienet izomm “sales records” u ma kellhiex record ta' x'kienet qed tbiegh. Kienet izomm nota ta' dak li timporta, pero`, mhux ta' x'kienet tbiegh, bir-rizultat li meta saret is-serqa, ma kienx jidher, minn dak li impurtat, x'inbiegh jew x'jinsteraq. L-accountant tal-attrici, imqabbad wara s-serqa biex jaghmel statement ghall-attrici, stqarr il-problema li kellu ghal dan il-ghan, ghax ma kienx isir stock taking, kien hemm karenza assoluta ta' internal control fin-negozju tal-attrici, u lanqas audited accounts. Dan xehed li hu kull ma kellu kienu dokumenti ta' dak li gie importat; “*issa jekk dawn lanqas marru fl-istore li qalet hi jiena ma nkunx naf*”. Jirrizulta li da parti tal-attrici ma kienux qed jigu mizmuma records adegwati li fuqhom trid issir il-quantifications tal-claim, u

Kopja Informali ta' Sentenza

ghalkemm l-accountant tal-attrici hareg statement fuq dak li qalet l-attrici (“we *relied on her*”), dawn mhux records. Fil-fatt, lanqas “raw data” ma kellha l-attrici, ghax l-istatement inhadem fuq dak li l-attrici kellha f’*mohhha*! Ma kellha ebda sistema semplici ta’ “*in and out*”, u ebda forma ta’ accounting record, ahseb u ara kemm kellha records “*in accordance with best accounting practice*”. Darba li accettat assikurazzjoni b’dik il-kundizzjoni, ma setghetx tibqa’ tmexxi n-negozju kif kienet qabel, “*a one person show*”, bla ebda record.

Skont il-Kodici tal-Kummerc, l-attrici bhala kummercjanta kellha dmir li zzomm kotba tal-kummerc (Artikolu 13), izda xejn ma zammet minn dawn, ahseb u ara kemm kellha r-records li obbligat ruhha li zzomm taht il-polza ta’ assikurazzjoni. Din il-Qorti ma tqisx lill-attrici bhala persuna “*economicamente bisognevole di tutela e in condizione d’inferiorita*”, kif ippruvat targumenta, ghax hi biss kienet f’posizzjoni li tara li n-negozju taghha jkollu sistema ta’ kontroll adegwat, u bhala persuna fin-negozju hi zgur kienet taf bil-htiega ta’ accountant biex izommilha l-kotba kif suppost. Il-Qorti kienet tkun propensa taccetta forma ta’ accounts li forsi ma jkunux skont l-ahjar prattici fil-materja, sakemm ir-rudimenti ta’ accountancy ikunu segwiti u fuq kollox, jinzamm record ta’ x’jidhol u x’johrog mill-istock, imma f’dan il-kaz ma hemm xejn, u din il-Qorti ma tistax taghti ragun lil min b’mod sfaccat injora ghal kollox kundizzjoni essenzjali marbuta mal-kuntratt. Il-fatt li l-kundizzjoni hija stampata fil-ftehim, ma jnaqqas xejn mill-validita tal-istess (ara **Rizzo v.**

Kopja Informali ta' Sentenza

Dawson, deciza minn din il-Qorti fil-15 ta' Mejju, 1953) u mill-obbligu tal-attribici li tirrispetta l-istess.

Fil-fehma tal-Qorti, hawn mhux kaz fejn is-socjeta` konvenuta qed tipprova tevadi mill-obbligazzjonijiet taghha, izda fejn il-klawsoli anke stampati f'kuntratt, iridu jigu moghtija l-forza li ghandhom il-kliem taghhom mill-aspett guridiku.

Kif jinghad fil-ktieb ta' Legh-Jones et, "Mac Gillivray on Insurance Law" (Ediz.1997 pagani 227-229),

*"If a warranty is not fulfilled, an insurer can repudiate liability, whether or not the fact warranted affected the risk or in any way influenced the insurer when he took it.
... There must be strict and exact compliance with the obligation or statement which is warranted."*

L-attribici ma wettqet l-ebda wiehed mill-obbligi li dahlet ghalihom fl-*accounting records warranty*, u allura wriet illi hija ma kienetx qeghdha tesegwixxi l-obbligi taghha fuq il-polza skont il-bona fede rikjest f'kuntratt ta' assikurazzjoni, u ma tistax tippretendi li s-socjeta` konvenuta tagixxi bhal li kieku l-attribici mxiet bid-debita kawtela. L-effett tal-ksur tal-garanzija huwa li l-assikurat jitlef kwalsiasi jedd li jirreklama minghand l-assikurazzjoni t-telfa subita minnha.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghaldaqstant ghar-ragunijiet premissi, tiddisponi mill-appell tas-socjeta` konvenuta Citadel Insurance p.l.c. billi tilqa' l-istess, thassar u tirrevoka s-sentenza tal-ewwel Qorti tat-22 ta' Ottubru, 2010 u tghaddi biex tichad it-talbiet attrici, bl-ispejjez kollha tal-kawza jkunu a karigu tal-attrici appellata.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----